Oulun hätäkeskus

19.1.2023

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunnan lausuntopyyntö 17.1.2023 (HE 149/2022)

Oulu; Lausunto Eduskunnan hallintovaliokunnalle laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista - erityisesti vaikutukset käytännön hätäkeskustoimintaan

Kansalaisnäkökulma

Lakiuudistus ei muuta hätäkeskuspalvelun mukaista hätäilmoitusten vastaanottoa ja arviointia sekä hätäilmoituksen tai tehtävän välittämistä asianomaiselle viranomaiselle tai viranomaisen tehtäviä sopimuksen perusteella hoitavalle nykytilanteesta.

Hätäkeskuspalveluiden tuottamisen näkökulma keskeisiltä osin

Lakiuudistus ei muuta pääosin hätäkeskuspalveluiden tuottamisen näkökulmasta nykytilannetta lain esitöiden kirjauksien perusteella.

Hätäilmoituksien käsittely tapahtuisi lain sekä toimivaltaisten viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti, kuten nykytilanteessakin.

Hätäkeskuksien oikeus laadunvalvontaan ja sen myötä palauteen antaminen työstä sekä toiminnan kehittäminen ja koulutus kaikkien toimialojen hätäpuheluiden osalta on välttämätöntä. Samoin myös sisäinen laillisuusvalvonta sekä työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeus.

Edellä mainitut toimet eivät ole hätäkeskuksissa mahdollista mm. resurssisyistä toteuttaa siten, että niihin joka kerta erikseen tulisi pyytää lupa kaikilta rekisterinpitäjiltä erikseen. Rekisterinpitäjien määrä monikertaistuu nykytilanteesta. Hätäkeskuslaitoksen ja rekisterinpitäjien välisellä yhteistyöllä olisi laadittava riittävän selkeät ja tarkkarajaiset valtakunnalliset ohjeet asiaan.

Hätäkeskuspäivystäjän mahdollisuus oman tilannetietoisuuden ylläpitämisessä ei muutu lakiuudistuksessa nykytilanteesta. Joissain yksittäisissä tilanteissa mahdollisuus yhtä päivystäjää laajempaan tilannetietoisuuden ylläpitämiseen on toiminnallisesta näkökulmasta tarkoituksenmukaista esim. julkisella paikalla tapahtuvissa tilanteissa, mistä aiheutuu kymmenittäin hätäilmoituksia lyhyessä ajassa, jolloin päällekkäiset hälytykset voidaan välttää. Tältä osin voisi olla hyvä tarkentaa tätä mahdollisuutta vähintään lain perusteluissa.

Henkilötietojen ja muiden tietojenkäsittelyn tietojen osalta päivystystehtävää suorittavalla henkilöstöllä on lakisääteistä tehtävää hoitaessaan oikeus käsitellä tarvitsemiaan tietoja. Mikäli yksittäinen tehtävän hoitaminen sitä perustellusti vaatii, voi em. tietoja tarkastella saman aikaisen toisen tehtävän tietoja. Lakiuudistus tältä osin vastaa nykytilannetta.

Lakiuudistuksen ja nykytilanteen mukaisesti tilannekuva on hoidettava hätäkeskuksen vuoromestarin ja/tai johtokeskuksen toimenpitein tiedoksi välttämättömiltä osin, mikä on edellä mainittua hitaampi toimenpide, mutta se varmistaa varsinaisten henkilötietojen käsittelyn minimoinnin.

Lakiuudistuksessa säädetään tarkkarajaisesti Hätäkeskuslaitoksen ydintehtävistä sekä valtioneuvoston asetuksen lisättäisiin tarkkarajainen ja tyhjentävä luettelo Hätäkeskuslaitoksen muista tehtävistä. Edellä mainittu tarkkarajaisuus ja tyhjentävyys on kannatettavaa.

Esitetty lakiuudistuksen voimaantulon aikataulu on haastava tarvittavien toteutettavien teknisten muutosten, rekisterinpitoon laadittavien ohjeiden sekä henkilöstön kouluttamisen näkökulmasta, erityisesti rekisterinpitoon laadittavien ohjeiden sekä henkilöstön kouluttamisen näkökulmasta.

Tarkoituksenmukaista olisi, että lain voimaantulolle varataan aikaa riittävästi.

Hätäkeskuksen päällikkö Jukka Alenius

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 19.01.2023 klo 11:03. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet -

Jakelu Eduskunta, hallintovaliokunta

Tiedoksi -